

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetük meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, feléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

ezüszendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde **Aron**, Szabó **Samu**, Szentgyörgyi **József**, Vörös **Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Meghívás a közgyűlésre. — Havi emlékeztető. Február. — A katasztról 1877-ben — A vajról **Ébner Sándor**. — Etetési rendszabályok. Erdélyi **Károly**. — **Kispál Sándor** ur legújabb rózsá ár- és névjegyzéke Szőkefalván. **Vilási Pál**. — Az Almásvize mente. **Fekete Pál**. — A **Phylloxera** nem nyugszik! — Egyetlen borászati szakközlönyünk. — Piaci árak. — Hirdetések.

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet alapszabályszerű rendes közgyűlését 1878 február hó 7-én délelőtt 10 óra k or fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egylet helyt lakó és vidéki tagjai azon kéréssel értesítettnek miszerint a kijelett időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Napirend.

1. Elnöki megnyitó beszéd, elnök **Tisza László**tól.
2. Titkári jelentés az egylet 1877-ik évi működéséről.
3. Pénztárnoki jelentés, evvel kapcsolatosan
4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése és az 1878-iki költségvetés megállapítása.

5. Netáni indítványok.

6. Ülés bezárta. —

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának **Kolozsvárt**, 1878 január hó 7-én tartott üléséből.

Báró Huszár Sándor,
egyleti alelnök

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Havi emlékeztető.

Február.

Ház és udvar. Magtári gabona készletek forgatása, úgy a leendő tavasz vetésekhez szükséges vetőmag elkészítése szorgalmaztatik. Netán az épületek la'ai mellé szivárgott hó és esővíz kapával, ásóval gondosan elvezetendő.

Eke, fogas, henger kijavított állapotban készen tartatik.

A gazdasági udvarban található sepredék, a szérüs kertekben létező kadal- és boglya- fenék és tetők trágya dombra szállítandók, mert e hónapon túl az eke munka idején bajosan érkezünk belső teendőket vezetni.

Csoves tengeri (törökbuza) lemorzsoltatik, csutkája kitűnő tüzelő anyagot ad.

Szántóföld. Ez időben csak kivételes esetekben lehet szántani és így a trágya hordás folytatása tartozik föteendőink közé. Hó olvadás esetében a származott víz levezetendő úgy, hogy vizmosások, szakadások ne támadjanak, továbbá a mennyire a helyi viszonyok engedik, vezettessek a víz oly helyre, hol megállapodásával csekélyebb kárt okoz.

Réten és kaszálón még minden munka szünetel, kivéve már a múlt hónapban említett trágyázási miveleteket.

Langy időjárás alkalmával a vakond-turások és hangyazombekok egyenetlense mindenféle gízgaz, tövis és cserje kiirtása, nemkülönben a kövek és más akadályok eltávolítása haszonnal végezhető.

Állattenyésztés. A múlt hónapban említett istálló teendők nem változnak

Az igás-állatok a nehéz tavasz munka közeledtével jobb takarmányozásban részesülnek, vagy ha lehetséges néhány heti pihenést élveznek.

A leellett kanczák kevés árpa vagy tengeri (török buza) darát kapnak, naps időben csikójukkal együtt kivezetendők.

A feliadzott koczák kettős elelmezési adagban részesülnek, de úgy, hogy az elelmezés megszorítása hadzás előtt két héttel kezdessék. A ketreczekben lévő kis mataczok atomia hetenként legalább egyszer megújítandó; tisztátalan nedves fekhelyen az apróság megkoszosodik és elpusztul. Ha a szoptatós koczák elelmezésére nem rendelkezünk elegendő törökbuzával, a szoptatás 5-6-ik hetében a törökbuza mellé, vagy annak fele rész

beni pótlására kevés répat is adhatunk, de csak úgy, ha nem rothadt.

Az anya juhok jó illatos szénán tartatnak, hogy ne csak erőteljes egészséges bárányt hozzanak világra, hanem megtögyelve bő tej elválasztásra képesíttessenek.

Fejős és ellős bivalok erőteljes élelmezésben részesülnek, a leellett bivalok meleg istállóban helyeztetnek el, nehogy a gyenge és kényes bivalborju a hideg által megsanyargatassék.

Göbölők a hizás végszakán darát és jó szénát kapnak.

Majorságnak zabot, kendermagol hintünk, hogy a tojás megkezdése késedelmet ne szenvedjen.

Szőlő. A szőlőben az előbbi hónapban elmondott teendőket folytatjuk. Most az ideje szőlőnek való hegyoldalokat választani; a honnan legkorábban takarodik el a hó, ott a szőlő meg fog érni; rozsfokvésű és hideg szeleknek kitett helyre ne pazaroljuk pénzünket és szorgalmunkat, mert ritkán látjuk örömét. Az ujonnan állítandó szőlők számára is most rendeljük meg — ha magunknak nincs — az ültetni valót. A ki jót is, sokat is akar ültessen, a mi viszonyaink mellett — de mindig csak jó helyekre! — somszőlőt leánykával, wälsch rieslinget, rajnai rieslinget, sauvignont, semillont s. a. t. — miudeniket külön-külön, az elegyítést bizzuk a pinczemeszterre. A szőlő hajtásához szükséges fűzvesztőt megszedetjük és pinczében tartogatjuk, karókat hegyeztetünk, ásókat, kapákat, karózóvasat és a többi szereszámot számba vesszük és ha hibásak megjavíttatjuk, hogy annak idejében használhassuk.

Pincze. Pinczénkben az új borok lehuzását be kell fejezni; a megürült hordókat szigorú ellenőrzéssel tisztára kimosatni és ha megsikkadtak bekéneezni, mert valamint csak egészséges testben lakhatik ép lélek, úgy szennyes és dohos hordóból sem fog soha nektár csepegni. Feltöltögetni és pinczédet tetőtől talpig tisztán tartani el ne mulassz!

Gyümölcsös. Ha ősszel a gyümölcsfák töve körül a föld nem ásattot fel, ha az idő engedi, úgy azt most megtenni el ne mulasszuk — Januárhóban be nem végzett gödrök ásása és a hernyófészkek szedése folytattatik és bevégeztetik. — A fiatal fák visszazametszetnek, az olyan vén fák, melyeknek koronája igen sűrű megrikítandók. Az elszáradt és beteges galyak eltávolítandók vagy kivágandók. A metszés alkalmával a fákon előforduló sebeket késsel simára kell faragni; a fiatal fák sebeit viasz, a vénebb fákét pedig kátránnyal kell bekenni.

Faiskola. Szép napfényes időben a fiatal oltványok metszése megkezdetik. A törzsön a metszés alkalmával előforduló sebeket viasszal kell bekenni, mihez legjobb a következő hideg folyó viasz: ½ kiló közönséges erdei fenyőszurkot felolvasztunk, ehhez egy evő kanálnyi tisztított lenolajat adunk, mihez 9 dekagramm felmelegített spiritust (spiritus rectificatissimus) keverünk és az egészet jól összekeverjük és széles száju üveg- vagy bádogszelenczékben használatig légmentesen eltesszük. Oltó galyakat most már okvetlenül szedelnünk kell. Oltógalyakat csak olyan fákról szedessünk, a melyek már termést hoztak, a mi azért szükséges, hogy a fajok valódiságáról meggyőződjünk. Az alma és körténél a téli oltást végeztetjük és az oltott törzsök gyökereit felhigitott agyagföldbe mártogatjuk, az így elkészített törzsöket pedig kiültetésig a hidegtől védett pinczékbe, vagy vermekbe helyezzük. Egres, ribiszke, birsalma dugványok szedetnek és azok kiültetésig árnyékos helyen földdel eltakartatnak.

Konyhakert. Ha az idő engedi, a spárga ültetvények földje felásatik. Az argenteuli mód szerint tenyésztett spárgaültetvények földje feltöltendő. Az elgyengült spárga ültetvények, a kihányást megelőzőleg, jó vastagon friss lótrágyával fedendők be, hogy korán kezdjenek hajtani. Murok, petrezselem, spenót, paszternák vetés szabadban megkezdetik. Gyenge melegü melegágyakba

zeller, hagyma vethető. Ugorka, dinnye, karfiol, karaláb, korai káposzta melegágyba ültetendő; saláta, retek, paszuly, törpe borsó melegágyakban elvetendő. A január hóban készített melegágyak körül rakott trágya ujjal pótolandó, hogy a melegágyak hőmérséke folytonosan 15—20°R legyen, a melegágyak levegője felfrissítendő. Jegy táblák (cinkusok), szalmagyékények és kosarak készítettnek.

Diszkerf. A cserjék és fák metszetnek és a hiányzók után pótoltnak. Az eleven sövények visszazametszetnek. Elfedett diszcserjék, rózsák, virághagymák, élő viragok, hidegebb időjárás alkalmával jobban elfedendők, szép napfényes lanyha időben ellenben friss levegőt adunk nekik. Új kertek és újja alakítandó régi kertek terve megkészítettik és a föld-munkálat megkezdetik. Diszcserjék u. m. fűzlajok, nyárlajok, vadszőlő, Lonicera, Forsythia, Syringa, Tamarix, Sambucus s. a. t. dugványok szedetnek; diszfák, cserjék és rózsák oltása üvegház vagy melegágyakban végzendő és befejezendő. Fuchsia, Vanília, Lantana, Petunia, Új hollandi növények, szőnyegnek (Teppich) való növények dugványok általi szaporítását folytatni kell, a januárban készített dugványok, ha azok meggyökereztek, cserépekbe ültetendők. Verbenákat szaporítás végett melegágyakba kell kiültetni. Diszcserjék, Cameliák, Azaleák, Rhododendronokat, ha korán akarjuk virágoztatni, melegházakba kell tenni és azokat a szükséghez képest szorgalmasan kis kézi fecskendővel öntözni.

Méhészet. E hó elején is főképen azt kell szem előtt tartanunk, mire januárhóban figyeltünk, t. i. a csendet és védelmet; megkezdett munkáinkat a lehetőségig folytatjuk és bevégezzük. Méheink nyaraló helyét is iparkodjunk rendbe hozni, hogy e hó végén téli méhészt teendőinket a lehetőségig befejezhessük.

Mint hogy e hó eleje rendesen hidegebb, mint január hava, a kibocsátásról még szó sem lehet, épen azért, ha valamely méhcsaládnál hasmenést észlelnénk, igyekezzünk azt még setétebbre sűrű csendbe helyezni. A ki úgy méhészkedik, hogy méheit egy és más betegség miatt valamely derültebb napon kibocsátani, vagy pedig éhség miatt étetni kénytelen, az válasza meg óvatosan az időt, táplálásra pedig csak a legtisztább mézet használja. Különben az ilyennek csak azt lehet ajánlani, hogy a méhészkedéssel hagyjon fel.

Erdészet. A fő használat ugyanazon teendőkre terjed, melyeket a múlt hónapban említettünk, azonban főleg arra legyünk figyelemmel, hogy a szárazon továbbítandó fa beszállítása e hóban teljesen bevégeztessék. A mellékhasználat a szurok gyűjtés és mészégetés megkezdésére terjed ki. Az erdővédelem e hóban is a fatolvajok elleni védelemre és az erdővédek szigorú felügyeletére szorítkozik. Erdőmivelés, Luczfenyőmag szedendő és a hóra szórandó vetések elvégzendők. E hónap vége felé dugványokat kell vágni és pinczékben elhelyezni. A vadászati szünetel, legfeljebb a ragadozók üldözésére terjedhet ki. —

A kataszterről 1877-ben.

Azt hisszük, gazdaközönségünk érdekében cselekszünk ha elősoroljuk mind azt, mi a múlt évben a kataszter tárgyában történt.

Mi a tulajdonképeni új kataszter életbeléptetésére vonatkozik, a múlt év csupán az alap létesítésével tölt el, sőt annak egy jó része, a kiigazítási munkálatok befejezésére fordítottat.

Ugyanis az 1875. VII. t. cz. az új kataszter életbeléptetése előtt, a tényleges állapot szerinti kiigazítások keresztülvitelét rendelte el.

A kiigazítások vonatkoztak a régi kataszteri felvétel ideje óta netalán bekövetkezett miveltési ág változása eseteknél a régi kataszteri eljárások szerinti felvétellel és ez volt a tisztán kataszteri miveltet, továbbá az oly sok idő alatt előfordult birtoklási változása esetekre, melyek felosztás, eladás, csere és örökösödés folytán, a törvényhozás által nem is képzelt milliókra menő számokban tűnnek elő. Ezen kiigazítások helyszini vizsgálata és azoknak minden kataszteri munkálatba való keresztülvitele a nem gondolt számos változása eset miatt, csak a legnagyobb szorgalom kifejtésével lehetett készen ugy a mult évben, hogy még az új becslési miveltetek is kezdetüket vehették.

Tehát csak azután engedé vala meg a törvény az új becslési miveltetek megkezdését, ha az említettük „kiigazítások“ keresztül vezetettek.

Ezekre nézve megkivánjuk jegyezni, hogy a kataszteri járási biztosoknak feladatuk volt, a községi földadó bizottságok által eszközölt, tényleges állapot szerinti felvételeket megvizsgálni és pedig a mennyiben tulajdonképeni kataszteri változásokra, tehát miveltési ág változása esetekre vonatkoztak, a helyszinén megejteni a vizsgálatot és a régi kataszteri elvek szerint azok felett határozni, másfelől pedig a névváltozása esetekben a felszólamlókat kihallgatni és azoknak bemutatott okmányaik alapján, szinten határozni.

Ezen vizsgálat folytáni határozatok aztán minden községben 23 napig közszemlére kitétettek, mely idő alatt jogosított volt bárki felszólamlással élni és ha történtek ily felszólalások, köteles volt a községi előljárásság azokat a járási bizottság elnökének a felvételi ivekkel együtt, további ellátás végett benyújtani.

Ezek felett határozta a becslőjárási bizottságok és az ezek határozatai ellen netán benyújtott fellebbezéseket döntötte el a kerületi bizottság.

Hogy a munkálatok miképpen vitettek keresztül, megíthetni abból, hogy a kolozsvári kataszteri kerületben a járási bizottságok alig egy nap alatt határozta és a kerületi bizottság egy pár óra alatt döntött minden az ezen bizottság elé terjesztett felszólalásokban. Tehát a legszámosabb eset közmegnyugvásra, szabályszerűen lett elintézve.

A névváltozása esetek lehettek a községi bizottság által hibásan felvéve és ha a birtokos felszólalását elmulasztotta megtenni, nem állott a becslőbiztosnak ugyan hivatásában a nélkül azoknak a községi bizottság által eszközölt felvételét megváltoztatni, azonban a m. pénzügyministerium, hogy ezek is helyesen legyenek felvéve, illetőleg kiigazítva — rendelkezett, hogy nyilvántartás után a községi előljárásságok a birtokiveket a tényleges birtokló nevére írják át, vagy ha azok csak némely részben volnának hibásak, hozzák helyre.

A járási bizottmányoknak ezenkívül még feladatuk volt választani a járási becslőbiztos mellé egy járási becslőt, ki annak idejében, az állami biztossal együtt fogja keresztülvinni az osztályba sorozást; a kerületi bizottságba pedig egy rendes és egy póttagot.

A kerületi bizottságnak pedig feladata volt választani az országos bizottságba egy rendes és egy póttagot, továbbá a kerületi felügyelők mellé 1—1 küldöttséget, melynek hivatása az illető kerületi felügyelővel együtt, a járásbizottság által a becslési munkálatokban elfogadott javaslatok felett helyszini vizsgálatot ejteni és véleményt terjeszteni elő a ker. bizottsági gyűléshez, mely bizottmányeak ebbeli határozatai felett pedig az országos bizottság hivatása, a kerületenkint kiküldendő országos albizottság helyszini vizsgálódásai után dönteni.

Ebből látszik, hogy mily fontos és nagy befolyásu hivatással bírnak a különféle bizottságok.

Hogy az előmunkálatok megkezdethessenek, első sorban a járási bizottságok a járásleirást állapították meg és tulajdonképen ezen munkálat volt azon egyedüli, — mely mint olyan felett határozta a járási bizottságok, — a mi az új kataszterre vonatkozik.

Ezen járásleirás, melyet gazdasági szempontból kidolgozott a járási becslőbiztos és erdészeti szempontból az erdőbecslő és mint javaslatot terjesztettek elő, azon általános elvek keretében forog, melyek a járásra vagy általában némely részeiben fennállanak és pozitív részük csak az, hogy a becslőjáráss, bir-e minden tekintetben oly homogén gazdasági viszonyokkal, hogy az egyes miveltési ágak közül 1—1 a törvény által maximal számul meghatározott nyolcz osztályból elégséges legyen; vagy ha nem bir ily egyöntetű gazdasági viszonyokkal, hány ugynevezett osztályvidékre osztassék fel az, mely aztán mint egy külön járáss képez? . . .

Tudjuk azt, hogy a régi kataster ugynevezett „basis gemeindeneket“ állított fel, azon elvből kiindulva osztályozta a községeket külön-külön, miből aztán bekövetkezett azon igazságtalanság, hogy egyik községben, mely jobb viszonyokkal birt, mint szomszédja, az elfogultság, téves felfogás vagy épen befolyás folytán kisebb jövedelemmel — és viszont, hol hiányzóta befolyás, vagy történetesen valamelyik dülőben épen jobb gabonatermés mutatkozott, mint a szomszéd községben, nagyobb jövedelemmel bíró osztályok állítottak fel.

Az új kataszter abban különbözik leginkább a régítől, hogy a községeket nem külön-külön veti osztály alá, hanem egy becslőjáráss összes községeibe, — mint egy képzeleti egészbe — állítja fel az osztályokat t. i. mindazon dülőket, vagy dülőrészeket, melyeknek gazdasági viszonyai egy és ugyanazon jövedelmet adják, egy osztályba szorozza, mi által eleje van véve azon méltánytalan abnormitásnak, melyet észlelni lehet a régi kataszternél, hogy t. i. Y és X szomszéd községek némely p. o. folyóvíz melletti ugyanazon talajjal, gazdasági rendszerrel, piaci és vitelbérrel, napszámdijakkal bíró és elemi befolyás alá eső dülői különböző jövedelmű osztályokba soroztattak.

Ez homlokegyenest ellentéte a czélnek, mely a régi kataszternek is feladata kellett, hogy legyen, e czél pedig a helyes arányra törekvés.

És bár a legtehetségesebb, a leglelkiismeretesebb kezek által lett volna is felvéve a tiszta jövedelem, az alap hibás volta miatt, a czél elérhető nem lehet, ha a községek külön vé-

tetnek számításba. A helyes aránynak elérésére való törekvés tanúsága azon intézkedés, hogy a járási bizottságok megválasztására, a vidékenkénti directiva léptetett életbe, mely szerint egy becslő járás 5 vidékre osztatván fel, a tagok 3-as számban választottak csoportonként és így áll egy járási bizottság 15 rendes és ugyanannyi póttagból. Ez által repraesentálva lévén a járás vidékei a különböző viszonyok egyeztetése mellett, a helyes ellenőrzés azon szükségessége is figyelembe vétetett, hogy mindenütt szem előtt tartassék a helyes arány és a járás különböző miveltési ág-területei méltányosan osztályoztassanak.

Ebből önként következik, hogy azon járási bizottságok jártak el leghelyesebben, melyek lehetőleg nem szaporították a járás többfelé osztásával az osztályvidékek számát.

Az új kataszter életbeléptetése által igen könnyen bekövetkezhetik azon eset, hogy p. o. a szántó miveltési ágban X község II-ik dűljője adja az első osztályt, de már a második vagy harmadik osztály nem lesz ott található, hanem a negyedik, hatodik és nyolczadik. Ha hegyes-völgyes erdélyi részünket tekintjük, ilyen községi határoknak bővíben vagyunk. És nem lesz ritka ez eset, hogy egy-egy járás némely községeiben, a legjobb szántóföld nem a harmadik osztályba illik és fog tartozni.

A törvény azon rendelkezése, hogy egy-egy miveltési ágban 8 osztályig fel lehet menni, épen azon helyes arány elérésére vonatkozik, melyet az első kataszter érintetlenül hagyott, de okvetlenül nem rendel, hogy minden községben legyen is 8 osztály. Ha az osztály vidékekben, némely miveltési ágban felállítatik 8 osztály, azon eset is megtörténhetik némely községben, hogy különösen vagy nagyon több irányban elnyúló határan mind a 8 osztály megtalálatik, de a legtöbbben ez szükségképen nem következik, hogy megtörténjen. Egyszóval ezt a tapasztalat fogja kimutatni. Azonban igen könnyen beláthatni, hogy a becslőjárások, ha egy kissé elterjedettek is, kivéve a hasznos vidékkel bírókat, nem foglalnak magokban oly eltérő gazdasági viszonyokkal bíró községeket, hogy egy-egy miveltési ágban 16, 24, 32 vagy 40 egymástól különböző osztály felállítása, nem csak szükséges, sőt lehetséges is lenne és épen ott legnehezebb a helyes arány céljának elérése, hol több az osztályvidékek száma.

Másfelől azonban lehetnek, sőt vannak oly gazdasági eltérések némely becslőjárásban, hogy igazságtalanság nélkül nem lehetne egy osztályvidéket tartani meg csupán, hanem égalji és főleg természeti, határvonali tekintetek, mint p. o. legtöbb erdélyi becslőjárásban, annak alantabb fekvő és havasi része, valamint némely becslőjárás folyamok vagy hegyláncolatok által elválasztott vidékei között oly különbözések vannak, hogy a becslőjárásnak több részre való helyes elosztása, okvetlenül szükséges.

Ezen munkálat felett határoztak és pedig végörvényesen a járási bizottságok.

Ezen munkálatban kimondott osztályvidékek száma azon keret, melyben járásonként vitetnek keresztül a becslési miveltetek, ezekre nézve a járási becslőbiztosok által ország-

szerte van megkezdve az ugynevezett helyszínelés, mely abból áll, hogy a becslőbiztosok községenként a különböző miveltési ágak szerinti földterületek, geologiai, vegytani, termékenységi sajátosságait kinyomozzák, továbbá a gazdasági rendszerre, miveltési kötségekre vonatkozó összes tényezőkre nézve adatokat gyűjtenek.

Ezen munkálat befejezésénél fog elő állani az osztályok felállítása iránti javaslat elkészítése, mely feletti határozat első sorban a járásbizottságok jogában áll.

Nem lesz talán felesleges, ha megemlítjük, hogy az egész országban van 15 kataszteri kerület, melyekben több kevesebb becslőjárás van. Erdélyben van két kerület, Kolozsvárt és Nagy-Szebenben.

A kolozsvárt alkotják:

1. Kolozsmegye, B.-Hunyadi, Hidalmási, Kolozsvári és Tekei összesen 4 becslőjárással.
2. Torda-Aranyosmegye, Tordai és Marosvásárhelyi, Szász-Régeni és Erdő-Szentgyörgyi összesen 3 becslőjárással.
4. Udvarhelymegye, Székely-Kereszturi és Székely-Udvarhelyi összesen kettő,
5. Csikmegye, Csik-Szeredai és Gyergyó-Szent-Miklósi, összesen kettő,
6. Besztercze-Naszodmegye, Beszterczei és Naszodi, összesen kettő,
7. Szolnok-Dobokamegye, Magyar-Láposi, Déési, Bethleni és Szamosujvári, összesen négy becslőjárással.

A becslőjárások közül, a járási bizottsági határozatok szerint van osztályozási vidék:

1. Bánfi-Hunyadi becslőjárásban 3; 2. Hidalmási becslőjárásban 1; 3. Kolozsvári becslőjárásban 4; 4. Tekei becslőjárásban 1; 5. Tordai becslőjárásban 2; 6. Maros-Ludasai becslőjárásban 1; 7. Maros-Vásárhelyi becslőjárásban 3; 8. Szász-Régeni becslőjárásban 3; 9. Erdő-Szentgyörgyi becslőjárásban 2; 10. Székely-Kereszturi becslőjárásban 3; 11. Székely-Udvarhelyi becslőjárásban 3; 12. Csik-Szeredai becslőjárásban 1; 13. Gyergyó-Szentmiklósi becslőjárásban 2; 14. Beszterczei becslőjárásban 2; 15. Naszodi becslőjárásban 2; 16. Magyar-Láposi becslőjárásban 2; 17. Déési becslőjárásban 2; 18. Bethleni becslőjárásban 3; 19. Szamosujvári becslőjárásban 2; tehát 42 különvidék, melyekben az osztályok önállóan lesznek felállítva.

A kerületi bizottság múlt évi december hó 4 és 5-én tartotta első alakuló gyűlését.

Mint fentebb említve volt, egy pár óra alatt letárgyalta a kiigazítások elleni, csekély számú folyamodásokat. És ezzel befejezést nyert a kiigazítási miveltet. Megválasztotta az országos bizottság rendes tagjául Elekes György, Kolozsvár járási kerületi rendes tagot és póttagjául Lázár Domokos, Csik-Szeredai kerületi póttagot, továbbá a kerületi küldöttségek tagjait és pedig:

1. Kolozs és Torda-Aranyosmegyék területére, rendes tagokul Szacsvey Sándor és Gál Miklós, póttagokul Báró Kemény Ödön és Bónis István kerületi tagokat.

2. Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszódmegyék területére rendes tagokul Bokros Lajos és Gróf Kornis Victor, póttagokul Hofgráff János és Geöcze István kerületi tagokat.

3. Maros-Torda, Udvarhely és Csikmegye területére, rendes tagokul Hörváth János és Bothos Kálmán, póttagokul Bartha Sándor és Lázár Domokos kerületi tagokat, kik a mezőgazdasági becslési maveletekre vonatkozó ügyekre vannak hivatalba eljárnai és

4. Az egész kerületre egy erdőszeti küldöttséget Macskási Ferenc és Báró Kemény Ödön rendes, Bányai Mózes és Muresán Joachim póttagok személyeikben.

A küldöttségek mellett hivatalból fogunk működni az 1-sőben Farnos Elek, a 2-ikban Pállffy Antal, a 3-ikban Demeter Károly kerületi és a 4-ikben Adriányi Arnold erdőbecslő felügyelők.

Dióhéjba szorítva ez a lefolyt évben az erdélyrészi Kolozs-vár kerületi kataszteri működés története.

Gondoskodni fogunk, hogy jövőre, minden egyes mozzanatot lapunkban kifejezést nyerjen.

Kérjük is ennélfogva a tisztelt gazdaközönséget, különösen a megyei kataszteri bizottságok tagjait és az állami tisztviselőket, hogy ezen a gazdaközönséget annyira érdeklő intézmény mozzanatairól esetről-esetre lapunkat röviden értesíteni sziveskedjenek. —

A vajról.

A tejfelben létező és a tejfelt nagyobb részben képező zsir hólýagocskák, melyek köpülés vagyis folytonos rázás ütés által megpukkadva egyesítetnek, képezik a vajat. Köpülés után származott vaj körülbelül 85—95% tiszta zsiradékot tartalmaz, a hátralevő százalék-hiányok vízből, sajtanyagból, tejzúrkorból és különféle sókból állanak, e mellékanyagoktól kapja a vaj a tejfelhez hasonló ízt és ez anyagok következtében romlik el és avasodik meg.

Köpülés után, minél tovább és alaposabban áztattatott ki a vaj, annál tovább tartható el.

Konyhasó hozzáadás által hosszú ideig eltartható a nélkül, hogy megavasodnék.

Azért olvasztatik ki, hogy a benne levő sajtrészecskék és víz eltávolitassék és hogy azok eltávolitása után tartósabbá tétessék.

Tiszta egészséges vajnak színe halvány sárga, szaga, íze kellemetes, tömege sima és megvágva ne legyen morzsás. Ha a vaj késsel megvágatik és abban fehér pontok láthatók, vagy víz cseppek szorulnak ki belőle, tévedés nélkül következtethetjük, hogy köpülés után az kellően ki nem áztattatott.

Feltűnő sárga színű vaj csak tavaszkor és nyáron származik, midőn teheneink aromaticus füveket esznek és izletes zöld takarmánnyal élelmeztetnek. A vaj azonban gyakran sáfrányal és curcumával festetik és így ajánlatos, hogy inkább

használjunk — ha venni kénytelenítettünk — halvány színű vajat, mint feltűnő sárga színűt.

A vaj továbbá nem csak festetik, hanem más anyagokkal is szaporítva hamisítatik, ilyenek liszt, burgonya, kréapor, gipsz, faggyú és más olcsóbb zsiradékok. De azonfelül oly vaj is hozatik kereskedésbe, mely sohasem volt tehén tölgyében, hanem mesterségesen állítatott elő és pedig amerikai disznó zsirból, tisztított repce olaj, faggyúból és pálmaolajtól, kevés tej hozzáadással.

A vaj szaporításánál legnagyobb szerepe jutott a marha faggyúnak, mely ha kevés igazi vajjal összekevertetik, csak alapos chemiai vizsgálat után fedezhető fel.

Ébner Sándor.

Etetési rendszabályok.

Állataink etetésénél a következő rendszabályok tartandók szem előtt:

1. A már egyszer megállapított etetési rend, úgy az adag nagyságára, mint az időre nézve szigoruan megtartandó. Az állatok emésztő szervei ahhoz hamar hozzá szoknak és a takarmány csak így lesz valóban fogatos.

2. Az egész etetési adagot nem egyszerre, hanem apránként kell az állatok elé adni. E pont különösen akkor tartandó szem előtt, ha állatainkat jászolból etetjük. Az összefujt és nyálazott takarmány megmelegszik, izetlen lesz és az állatok ilyen állapotban többé meg nem eszik. Addig sohasem szabad az adagot ismétetni, míg az előbbi tisztán el nem fogyott.

3. Ha adagját egyik-másik állat a kellő időre meg nem eszi, akkor az adagot meg kell kevesbiteni.

4. Jólakás után, főleg dús etetésnél, az állatoknak nyugalomra van szükségük. Legjobb az, ha az állatok etetés után teljes nyugalmat élvezhetnek. A hol ez nem történhetik meg, mint pl. az igás marhánál, ott — legalább közvetlen a jólakás után — lassu lépésben kell őket hajtani. Nagyon téves az a nézet, hogy a mozgás az emésztést elősegíti.

5. Az etetés utáni nyugalom főleg a kérődzőknek szükséges. A kérődzés épen oly szükséges, mint maga az evés, e célra pedig idő és nyugalom kívántatik. Kérődzés nélkül az emésztés nem mehetne véghez. Minél több szálas takarmányt etetünk, a kérődzés természetesen annál több időt vesz igénybe. A szarvasmarha e célból több időt szükséges, mint a juh.

6. Éjjelre úgy a lovaknak, valamint a kérődzőknek szálas takarmány adandó és pedig előbbieknek rendszeren széna, utóbbiaknak szalma. Ez mintegy a teljes jólakásra, gyomor kitöltésre főleg azon esetben szükséges, ha napközben bellerjes (koncentrált) vagy hig takarmányt pl. moslékot etetünk.

Az etetési idő annál pontosabban megtartandó, minél hosszabbak az etetési időközök és következtékép minél nagyobbak az adagok. Ha a szokottnál korábban etetünk, akkor állataink nem esznek kellő étvágygyal, a takarmányt összeturkálják, vagy ha mégis megeszik, akkor könnyen emésztési zavarok következhetnek belőlök, minek folytán később csakugyan nem esznek. Ha az etetés a rendes időnél később tör-

ténik, akkor az állatok igen kiéheznek, kimerülnek és a takarmánynak mohón neki esvén, azt nem rágják meg kellőképen, miből ismét emésztési bántalmak keletkeznek. Ezért szokás a lovakkal fárasztó munka után etetés előtt egy kis szünetet tartani és nekik vagy egy kevés szénát, vagy pedig egy szeletke pálinkás kenyert nyújtani. Ez az éhség érzetét csillapítja és e mellett a test felfrissítésére szolgál. Az ugynevezett angol vadászlapdacsoknak is ugyanezen céljuk van.

Erdélyi Károly.

Kispál Sándor ur legújabb rózsá ár- és névjegyzéke Szőkefalván.

Öszinte örömmel üdvözljük Kispál Sándor urat a kertészet ezen gyönyörű és hazánkban is napról-napra nagyobb figyelemben részesülő ágának élén, mit úgy hiszem annál több részrehajlatlansággal tehetünk meg, mert Kispál Sándor urat ily távolságban sem személyesen, sem hír után ismerni idáig még nincs szerencsénk.

Azonban ha szabad emberre a szava után, madárta a tolla után következtetnünk, úgy Kispál urat legújabb árjegyzéke alapján, a kertészet ügyére nézve kitűnő acquisitionnak találjuk, mert abból az alaposan képzett és a rózsatenyésztés országában teljesen jártas szakembert olvassuk ki. Ugyanis név- és árjegyzéke úgy a fajok helyes megválasztásában, mint az osztályok helyes csoportosításában, de még az idegen nevek hü és hibátlan visszaadásában is semmi kívánni valót sem hagy hátra, a legelső rendű külföldi ilyenmő árjegyzékeknek bátran oldala mellé állítható, szóval az egy szakmájában olyannyira jártas, különben pedig oly mivel ember kezére mutat, minővel hazánkban a kertészet terén, még nem sokkal dicsekedhetünk.

Senki se higgye, hogy a mit itt mondtam, csak pusztá udvariasság, tartalom nélküli üres szó akar lenni, sőt ellenkezőleg — hazánkban, hol az ily correct árjegyzékek száma még vajmi csekély és legtöbb esetben még a helyes írás apró nehézségeivel sem birtak megküzdeni, de hazánkon kívül is a helyesen szerkesztett árjegyzékek alatt mindig legalább is annyi lényeg rejlik, hogy a szakértőben csak az ilyenek kelhetnek bizalmat.

Mindamellet két észrevételünk mégis van az ellen, mi azonban a fentebb mondottak becséből egy hajszálnyit sem von le, sőt ellenkezőleg azt egyrészt csak a szóban forgó rózsafa-üzlet, másrészt pedig hazai kertészetünk felvirágzása érdekében tesszük. Tudni illik: 1-ör magasaknak tartjuk átaljában az egyes darabok árait, az ujdonságoknál pedig egy-egy darabért 5—8 frtot oly tulzottnak találunk, mennyi az egy ifjabb Degen Ferenczet Kösztritzben kivéve, egyetlen európai rózsauzletnél sem fordul elő, hanem azért ifjabb Degen Ferenczet Európa legdrágább patikájának is tartják rózsák dolgában. Azonban Degen Ferencz teheti ezt, mert már édes atya európai hirre emelte üzletét és meglehet, hogy csak fia szedi gyümölcsét annak, mit édes atya annak idején az üzlet emelése érdekében áldozott.

Ugyanazért azt hisszük, hogy mérsékeltbb árak mellett az Erdélytől távolabb eső vevőket is bent lehetne tartani az or-

szágban és bár kétségbe vonni nem akarjuk, hogy az első beszerzések nagy kiadásokkal vannak összekötve; mérsékeltbb árak mellett, a tömegesebb eladás folytán azok mégis jobban kifizetnék magukat. Így pl. a keszthelyi gazdasági tanintézet kertészete még ujdonságait sem adja drágábban 50—60 krnál és mondhatom, hogy a tömegesebb eladás következtében mégis megtalálja számláját, azonfelül pedig még azon elégtétele is van, hogy a rózsatenyésztés napról-napra jobban terjed az országban és a vevőknek rózsára szánt pénze nem vándorol ki a hazából.

Pedig ezen kertészet is cserepekben nemesíti rózsáit és cserepekben küldi azokat vevőinek, a mi a vevőkre nézve minden tekintetben előnyösebb, mint a szabadbannevelt rózsák ültetése, azonfelül pedig még azért is jobb, mert ezek az év bármely szakában megrendelhetők és elküldhetők.

Második észrevételünk az ültetés mélységére vonatkozik és ellenkezőleg ezen ár- és névjegyzék tanácsával, de ellenkezőleg a legtöbb rózsatenyésztő nézetével is azt ajánljuk, hogy a rózsát jelentékenyen mélyebbre ültessük, mint akár a cserépben, akár a szabadban azelőtt állott; mert azt tudja mindenki hogy a rózsá úgy tenyészetének, min virágzásának tökélyéhez — egyes nehezen nyíló sárga és fehér fajokat kivéve — hüvös talajat, sok öntözést kíván. Ez az oka, miért hogy a rózsá tavasszal és ősszel sokkal többet és tökéletesebbet virágzik, mint nyáron; ez az oka, miért hogy a vadrózsá is nem nyílt helyeken, hanem erdők, pagonyok árnyékában tenyészik legjobban; ez az oka, miért hogy a rózsát üvegházban nemesítéskor is majdnem örökös eső és gőzfürdővel vesszük körül, mely eljárás mellett nem egyszer még oly vadonczok is megerednek és kihajtanak, melyeknek egyáltalában semmi gyökerek nem volt, sőt még a nemes rózsák közt oly feltűnőleg nagy számmal előforduló kimaradások legnagyobb részét is az öntözés elégtelenségére, azaz a hüvös talaj hiányára lehet visszavezetni: mit mindig jobban és biztosabban érhetünk el mély — mint sekély ültetés mellett.

Mi legalább mindig oly mélyre ültetjük rózsáinkat, hogy ha mellettök akkora mélyedést vagy tányért hagyunk, melybe egy közönséges kanná viz könnyen elfér, a rózsafa gyöknyaka még ekkor se lássék ki a föld alól és ezen ültetés mellett mindig jelentékenyen kevesebb okunk van panasza, mint azoknak kik sekélyen ültettek, sőt mondhatjuk, hogy rózsafáink még nyár közepén is sokkal szebben és bővebben virágzanak, mint amazok ősszel és tavasszal. —

Villási Pál.

Az Almásvize mente.

Mult évi utazásom az Almásvize mentére lévén rendelve, a statistikai adatokon kívül legyen szabad annyival inkább e vidéket ismertetni, mert erről mint szőlővidékről sehol nincs említés téve. Az Almásvize olyan formán választja el az erdélyi borvidékeket a Szilágytól, mint választja el a Királyhágó Erdélyt Magyarországtól.

A fürkésző szőlészt meglepi azon változatosság, mely az Almásvize-menti szőlőknél észlelhető, ugyan is részint a Szi-

lágylból, részint Erdélyből vitettek el oda szőlőfajok és épen ez az a mi figyelemre méltó és ez a vidék az, mely úgy lett szőlőkkel és olyan fajokkal beültetve, a mint birtokosai nagyobb vagy kisebb összeköttetésben állottak Erdéllyel vagy a Szilágygyal, mert a szerint importálták szőlőiket, pl. Bánfi-Hunyadon a kövér szőlő a fő uralkodófaj és kitünően is diszlik, azért állítjuk is, hogy Bánfi-Hunyadon jó bor is terem, van is annyi belőle, hogy mikor jó borév van, e fajsőlő jól meg érik és ha meg nem eszik, csakugyan kitünő bort ad, annyi bizonyos; a kövér szőlő pedig Erdély ős eredeti szőlőfaja.

Tovább menve Nagy-Almásra ez is jeles bort termel, itt is kövér, som, járdovány az uralkodó faj, jó évben kitünő bort szürnek itt is.

Nagy-Almásan alul van Középlak, itt már az újabb időben beállított szőlők mind a Szilágyból importáltak: alant termő erdői szőlő, Hóviz vagy tők szőlő és vékony héjú vagy szilágyiasan nyárhoju, ezek nem valami nagy örömmel vizsgáltják tulajdonosaikat.

Alább van Almás Rákos, itt viszont Erdélyből került som, kövér, járdovány az uralkodó fajok, adnak is azok jó bort és büszkén mutogatják borukat a Rákosiak, mely 1848-ban lett ültetve.

Alább kapjuk Almás-Balászházát, itt már megint kövér, leányka, járdovány, som szőlők és vékonyhéjú adják jeles borukat, nem kis öröme tulajdonosaiknak.

Végül leghíresebb bor terem az Almás mellett Kettős mezőn, itt a kövér, leányka, járdovány, vékony héjú, boros szőlők és som az uralkodó fajok és jó fekvésekbe ültetve kitünő bort szolgáltatnak Egy pár tulajdonos határozottan is állítá, hogy borukkal megverik a szilágyi borokat, annyivalóság van, hogy az Almásvíze mellett könnyű, vékony asztali bort lehet termelni.

Az idegen fajok közül azt hiszem a riesling és traminer fizetne legjobban az Almás vidékén.

Fekete Pál,
szőlészeti vándortanárné.

A pylloxera nem nyugszik!

Mint a német birodalmi hivatalos lap írja, a phylloxera az 1877-ik év folyamában Simon Louis testvérek Plantiérésben, Metz mellett levő szőlőiskolájában fellépett, továbbá Porosz Sziléziában egy Glogau melletti szőlőben, még pedig oly tökéken, melyeknek vesszői 1876 tavaszán a Haage és Schmidtféle erfurti kereskedelmi kertészetből lettek hozatva. Miután Metz és Erfurt hazánkban is, mint gyakran és előszeretettel igénybe vett beszerzési források ismeretesek, kötelességünkben állott e körülményt felhívni, hogy t. olvasóink figyelme és óvatossága felhívá legyen! —

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egyelet 1878-ik évi február hó 4-én d. e. 10 órakor igazgató választmányi ülést tart az egyleti irodában, főtér 36. sz. első emelet, melyre a t. tagok ezennel tiszteletteljesen meghivatnak, mely gyűlésen egyebek mellett a közgyűlési előterjesztések is tárgyalatni fognak. —

Lapunk mai mellékletét

Mauthner Ödön előnyösen ismert budapesti magkereskedésének árjegyzékét és az annak homlokán álló termelési verseny hirdetését különösen ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. —

Egyetlen borászati szakközlönyünkre

Molnár István a budai vinczellérképezde igazgatója és az 1878-ik párisi közkiállítás magyar orsz. központi bizottságának borászati szakelőadója, mint szerkesztő előfizetésre való felhívást boesájt ki a „Borászati lapok“ ötödik, illetőleg a Borászati füzetekkel 10-ik évfolyamára. A „Borászati lapok“ hoznak eredeti és fordított szakezickekkel a szőlőművelés és pinczekezelés köréből; figyelmeztetni fogják a bortermelő közönséget minden újabb mozzanatra, mely őket érdekelheti. Újabb találmányok akár a chemiai-, akár a physicali téren azonnal ismeretnek és világos rajzokkal illusztráltak. A „Borászati lapok“ megjelennek minden hó 10-én és 25-én, egy, a szükséghez képest, másfél tömött iven. Előfizetési ára egész évre 3 frt, mely egyszerre küldendő be. Félévi előfizetések nem fogadtatnak el. Az előfizetési összeg legjobban postautalvánnyal Molnár Istvánhoz, mint a budai országos borászati intézet igazgató tanárához intézendő Budapestre (vizivárosi posta.)

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Déés, Déva és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 800 kr., leütve a tizedrészét, 80 krt. marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig 5 és 6 % kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölök, bővebb felvilágosítással készséggel szolgálók. Bekeblezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

(6) (3-26)

Voith Gergely,

Kolozsvárti, párisuteza, 19. sz. sajtó ház.
(Értekezhetni személyesen vagy posta útján napononta d. u. 1-4 óráig)

CSIKY IMRE

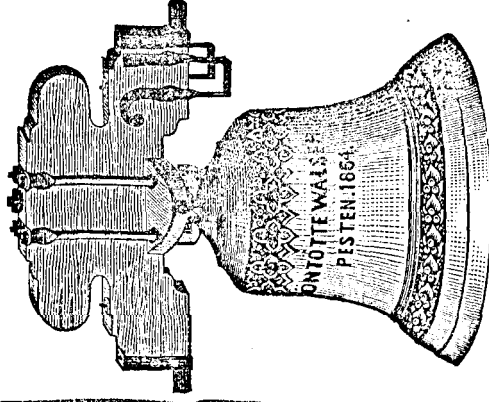
(9.)

Kolozsvártt.

(1-12.)

Ajánlja már 13 év óta jó hirben álló és elismerésben részesült első rendű valódi **Erfurti vetemény. virág** és igen kitünő **gazdasági magraktárát**. Együttal figyelmezteti a t. gazdaközönséget, ha valami vető magja vagy eladó, vagy bizományba kiadó volna legyen szives azt levél útján, vagy személyesen megkeresés alkalmával tudomására hozni.

Tömítő-orsók, kovács-fúvók, takaró-ponyvák, tized mérleg és súlyok.

Kerti- és kezi fecskendők, tüzi vedrek, permek, tölő- és mászó létrák

Harangok

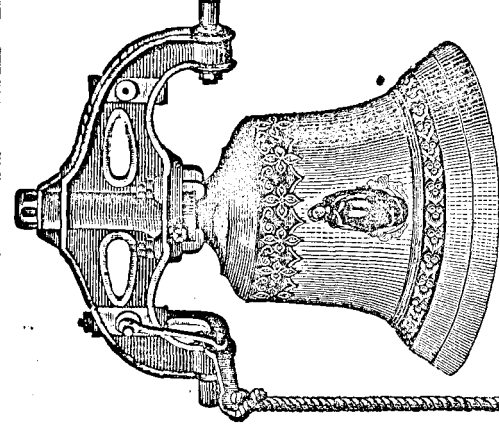
fa és vaskalappal.

Tűzoltó szerelvények.

Borlehuzó gépek teljesen felszerelve.

Gummi és kender tömlők, gummi köpenyek.

Szivattyus és házi kutak, azonkívül

szereió és javító műhelye; elvállal kutak, gépek és vízvezetések berendezését és javítását

WALSER FERENCZ első magyar gép- és tűzoltó szerek gyára, harang és érczöntőde Budapesten,
főkraktár Kolozsvárt, bel-monostor utca 12. szám.

Vilányos házi és szoba-táviradók, vezetékek tűzoltó egységek részére

rugany-mézga és guttaperga áruk minden célra, nevezetesen lapok, szellentyűk, zárkarikák, zsinórok

P I R E T Z I Á R A K .

A helye	napja	Egy hektolter (=70 kupa)		100 kőlo		1 köbméter	1 kilo			
		buszta buzafelegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüze	marhahus
Árpatörzse	jan. 22	850	600	—	250	350	240	70	320	28
Bressó	jan. 25	932	755	615	295	542	218	130	365	36
Csik-Szereda	jan. 23	1035	900	521	350	525	250	100	175	24
Déva	jan. 22	840	750	525	210	495	310	100	200	28
Déva	dec. 23	1100	700	—	860	720	250	180	220	36
Erszékévtáros	jan. 26	850	700	—	300	600	300	180	300	34
Fogarás	jan. 25	920	880	—	300	600	220	150	350	34
K-Fehérvár	jan. 26	876	700	—	320	600	380	170	310	38
Óy.-Sz.-Miklós	jan. 26	800	550	525	225	550	75	—	—	28
Kolozsvár	jan. 31	780	—	520	245	505	220	130	300	38
K-Vásárhely	jan. 24	850	750	500	275	600	300	100	350	34
Nagy-Ényed	jan. 24	850	675	550	280	525	240	80	235	32
V.-Gyében	jan. 29	890	760	550	300	630	200	130	370	36
Szegesvár	jan. 24	840	650	640	270	520	160	100	190	32
S-Sz.-György	jan. 21	910	800	460	300	480	250	150	250	32
Szamosújvár	jan. 28	925	650	585	250	615	350	70	400	30
Sz.-Bégen	jan. 24	800	562	62	190	600	200	100	210	32
Sz-Udvarhely	jan. 22	1000	800	700	275	580	180	40	180	24
Torda	jan. 27	850	700	650	250	550	250	36	320	24
V.-Hunyad	jan. 19	950	800	700	250	550	160	80	200	36

Mellekletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számítva.

A hirdetés szövegét a t. megrendelő minden külön díj nélkül teljes és szent akaratányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díj-szabályzata.

A kivánt tér megnevezése	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10			
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1/16 v. egész oldal	8	24	4	12	2	6	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
9/16 v. fél	4	12	2	6	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
1/8 v. negyed	2	6	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
1/16 v. nyolcad oldal	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
1/16 v. tizenhatod	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.																						

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25%, vagyis egy negyed rész engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésékor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott irattal János Ofenköszlőnél, szepetűze Almuorita-epület.